

Notitie flora en fauna

Coolenstraat 15, Weert

2011

Notitie flora en fauna
Coolenstraat 15, Weert
2011

Status: definitief

In opdracht van:

Contactpersoon: dhr. J. van Selst

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz

Nederweert, 11 maart 2011

Projectnummer: 11-031

Foto omslag: Zicht op plangebied

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

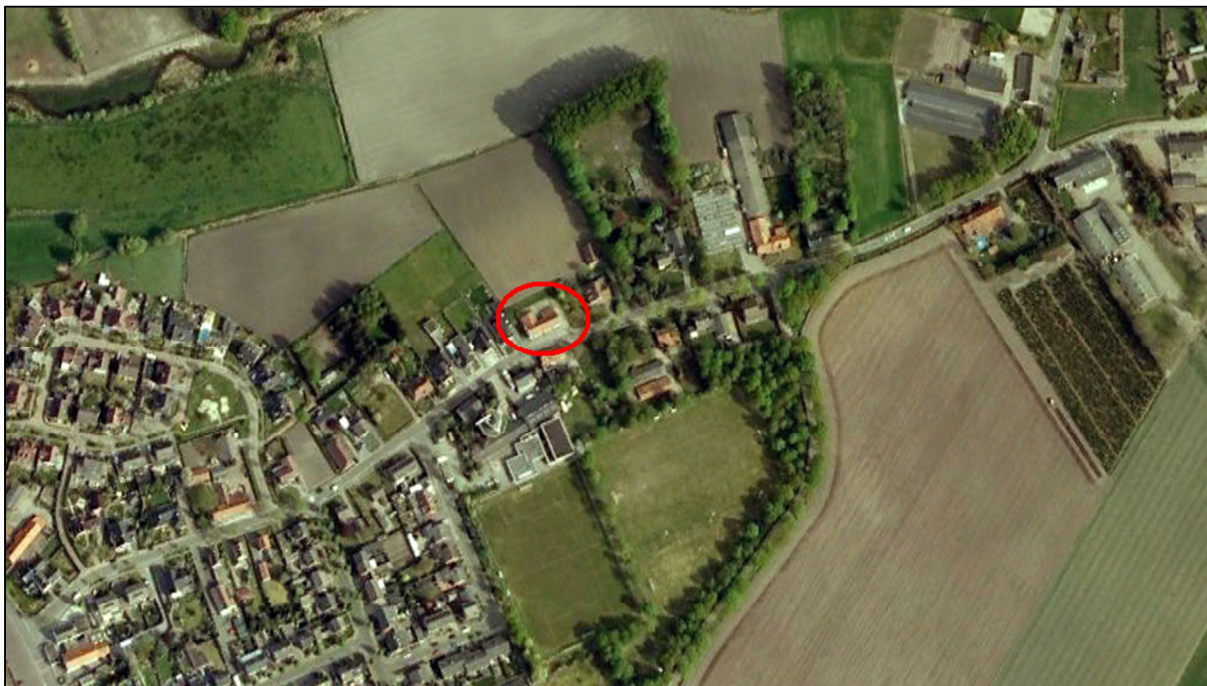
Het pand aan de Coolenstraat 15 te Swartbroek (voormalig café) krijgt een woonfunctie en wordt gesplitst in twee wooneenheden. Voor dit project is een bestemmingsplanwijziging nodig, waarbij een onderzoek naar ecologische aspecten is vereist. Specifieke aandacht voor het voorkomen van vleermuizen is nodig.

Aelmans adviseurs (projectleider) heeft Bureau Meervelt verzocht om na te gaan in hoeverre beschermde flora en fauna in het plangebied aanwezig is. Doel van deze notitie is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben gezien in het licht van de verdere uitvoering van het project. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de oostkant van Swartbroek, aan de noordkant van de Coolenstraat en omvat het pand met het tuingedeelte (gazon) aan de noordzijde. Het pand maakt deel uit van de lintbebouwing van de Coolenstraat. Het gebouw is lange tijd in gebruik geweest als café en (gedeeltelijk) als woonhuis. Een deel van de zolder is een voormalige (niet in gebruik zijnde) hooizolder. Ten behoeve van de splitsing van de woning wordt het cafégedeelte gesloopt en herbouwd en het overige deel wordt verbouwd. Rondom het pand zijn verhardingen aangebracht en achter het pand ligt een klein gazon. Een ingerichte tuin ontbreekt in de huidige situatie.

Werkzaamheden buiten het plangebied zijn niet op hun effecten beoordeeld.

Figuur 1: Locatie van het plangebied in Swartbroek. (Google Earth, 2011).

Figuur 2: Impressie van het plangebied. Zie ook foto op de kaft.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit gedeeltelijke sloop en herbouw van het pand en renovatie van het te behouden deel.

1.4 Opzet van de notitie

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze notitie zullen beide aspecten beschreven worden.

In hoofdstuk 2 en 3 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt, in hoofdstuk 4 komt de ecologische relatie van het plangebied met de omgeving aan de orde. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Sarsven en de Banen op een afstand van circa drie kilometer. Het Natura 2000 gebied is als Habitatrichtlijngebied aangewezen voor de habitattypen Zeer zwak gebufferde vennen, Zwakgebufferde vennen en Kranswierwateren en voor de habitatsoort Drijvende waterweegbree.

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Afweging:

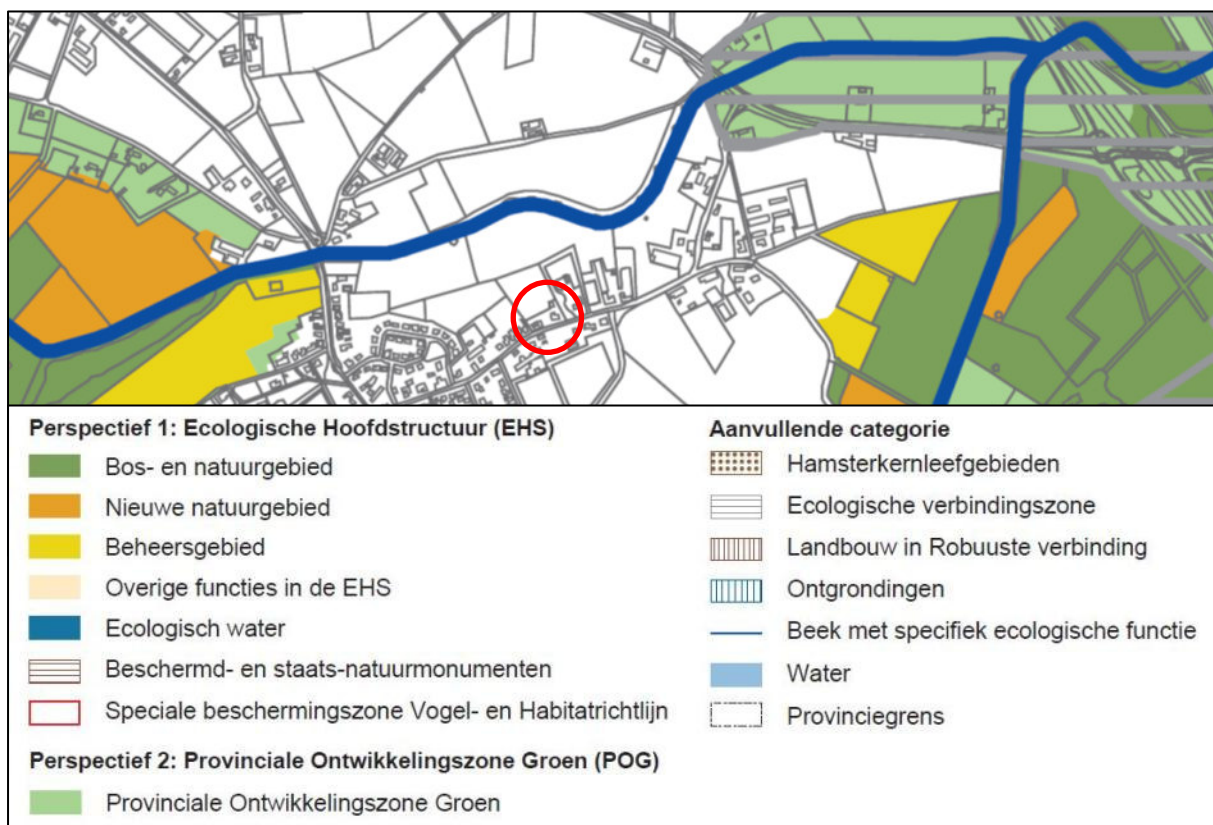
Het plangebied ligt op ruime afstand (circa drie kilometer) van het Natura 2000 gebied. Gezien de aard van de ontwikkeling (gedeelte sloop en nieuwbouw van bestaand pand) en de afstand tot het dichtstbijzijnde richtlijngebied is enig effect op de betreffende habitattypen en -soort gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten.

Conclusie:

Een passende beoordeling is niet nodig; een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

2.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt buiten EHS en Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG). Het afwegingskader uit de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg (2005) is niet van toepassing.

Figuur 3: Plangebied ten opzichte van Ecologische Hoofdstructuur (provincie Limburg, 2008).

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Aan de locatie is een veldbezoek gebracht in maart 2011. Tijdens dit bezoek is specifiek aandacht besteed aan de mogelijke functie van het pand als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens is aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van beschermde plantensoorten. Om een goed beeld te krijgen van de potentiële natuurwaarden zijn openbare gegevenssets met natuurdata geraadpleegd (waarneming.nl en site van de provincie Limburg) en is bestaande literatuur geraadpleegd.

3.2 Planten

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat de gevels geheel onbegroeid zijn. Op basis van het aangetroffen biotoop en het huidige gebruik is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet voor planten is niet nodig.

3.3 Vogels

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

Bij een aantal soorten geldt een jaarronde bescherming van de nesten (dus niet alleen in het broedseizoen). Indien dit soort nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, **kan** afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Of er al dan niet een ontheffingsaanvraag gedaan moet worden is afhankelijk van de staat van instandhouding van de soort in de regio. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Tabel 1: Overzicht bescherming broedvogels en nesten van broedvogels

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat <i>“De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009).”</i>	Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihal, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Voor de beoordeling van aanwezigheid van broedvogels in het plangebied zijn, behalve het veldbezoek, de waarnemingen van de provincie Limburg gebruikt. De provincie heeft in 2006 een broedvogelkartering uitgevoerd, onder andere in de omgeving van Swartbroek. Waarneming.nl leverde geen waarnemingen op in het plangebied.

Type A soorten

Tijdens de broedvogelkartering door de provincie in 2006 werden geen type A soorten in het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het plangebied weinig mogelijkheden biedt als broedlocatie voor type A-soorten Gierzwaluw en Huismus. Tijdens de sloop, bouw en verbouwing is het pand tijdelijk geheel ongeschikt als broedlocatie voor deze soorten. Na uitvoering van de werkzaamheden blijft de potentie voor deze soorten gelijk.

Type B soorten

Tijdens de broedvogelkartering door de provincie werden geen type B soorten in het plangebied vastgesteld. Hierbij dient opgemerkt te worden dat tijdens de provinciale kartering algemene soorten uit categorie B zoals Spreeuw en Pimpelmees niet gekarteerd worden. De kartering richt zich op schaarse en bijzondere soorten.

Ook tijdens het veldbezoek werden soorten uit deze lijst niet waargenomen in het plangebied. Op een afstand van 100 meter werd wel een bewoond Eksternest aangetroffen. De ruimtelijke ontwikkeling heeft geen effect op deze soort. Eksters zijn niet verstoringsgevoelig en leef- en foerageergebied is in de omgeving in ruime mate voorhanden.

Op basis van de bevindingen tijdens het veldbezoek mag worden aangenomen dat type B-soorten in het plangebied ontbreken omdat broedgelegenheid nagenoeg geheel ontbreekt.

Type C soorten

Ook voor type C soorten biedt het plangebied weinig tot geen broedgelegenheid. Wel werden in de naaste omgeving enkele territoriale vogels vastgesteld (Merel, Heggemus). Deze soorten zijn weinig verstoringsgevoelig waardoor een effect door de ruimtelijke ontwikkeling kan worden uitgesloten.

Conclusie

De kans op het voorkomen van broedende vogels in het plangebied is zeer gering. Als er toch broedende vogels voorkomen dan zijn de nesten tijdens de broedperiode beschermd. Dat betekent dat in die periode geen verstorende werkzaamheden mogen worden uitgevoerd zolang de jongen nog afhankelijk zijn van de broedlocatie. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Een ontheffing voor vogels in het kader van de Flora- en Faunawet is niet aan de orde.

3.4 Zoogdieren*Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is geschikt leefgebied voor een aantal algemeen voorkomende soorten zoogdieren zoals soorten muizen, Egel en Mol. Voor deze algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Uit de gegevenssets blijkt dat in en rond Swartbroek de volgende soorten vleermuizen voorkomen: Baard/Brandts vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijs grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis (Huizenga *et al.*, 2010). Alle soorten vleermuizen genieten een strikte bescherming, zowel in de Flora- en Faunawet als de Habitatrichtlijn.

Het pand heeft geen spouwmuur wat de verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen sterk inperkt. Om na te gaan of het pand, en de hooizolder in het bijzonder, door vleermuizen als verblijfsplaats wordt gebruikt, is de zolder geïnspecteerd en is tijdens de avondchemering nagegaan of vleermuizen uit het pand vliegen.

Op basis van de inspectie van het pand kan worden uitgesloten dat vaste rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Vleermuizen of sporen (prooi-resten, uitwerpselen, dode exemplaren) werden niet aangetroffen. Op de hooizolder waren zeer veel spinnenwebben en stofdraden aanwezig, eveneens een indicatie dat hier niet door vleermuizen rondgevlogen wordt.

De directe omgeving van het plangebied maakt zeer waarschijnlijk deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Door de sloop en de herbouw van een deel van het pand treedt geen verslechtering op van foerageermogelijkheden van in de omgeving voorkomende vleermuizen.

Een ontheffing voor zoogdieren in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

3.5 Overige

Voor andere diergroepen (beschermde soorten amfibieën, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied ongeschikt als leefgebied. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

4. RELATIE MET DE OMGEVING

Het plangebied ligt in de lintbebouwing van Swartbroek. In het plangebied aan de Coolenstraat zijn de natuurwaarden als uiterst gering te beschouwen. Het omliggende agrarische gebied is mogelijk van enige betekenis voor enkele soorten broedvogels en kleine zoogdieren. In de bestaande situatie heeft het plangebied een zeer geringe ecologische relatie met de omgeving.

In de nieuwe situatie zijn de potenties hoger omdat een deel van het agrarisch gebied ten noorden van het plangebied omgevormd wordt tot 'tuin'. De betekenis voor natuurwaarden in het plangebied kan eventueel worden versterkt door het ophangen van een vleermuizenkast. Tevens kan de hemelwaterberging in de vorm van een poel worden aangelegd. Dit is echter geen verplichting in de zin van de Flora- en Faunawet.

5. CONCLUSIES

Ten aanzien van de gebiedsbescherming:

- Er is vanuit het planologisch beschermingskader geen belemmering om over te gaan tot de ruimtelijke ontwikkeling; het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en maakt geen deel uit van de EHS of POG. Compensatie of mitigatie van natuurwaarden is niet aan de orde;
- Vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde;

Ten aanzien van soortbescherming:

- Planten:
Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat de gevels geheel onbegroeid zijn. Op basis van het aangetroffen biotoop en het huidige gebruik is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.
- Vogels:
De kans op het voorkomen van broedende vogels in het plangebied is zeer gering. Als er toch broedende vogels voorkomen dan zijn de nesten tijdens de broedperiode beschermd. Dat betekent dat in die periode geen versturende werkzaamheden mogen worden uitgevoerd zolang de jongen nog afhankelijk zijn van de broedlocatie. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Een ontheffing voor vogels in het kader van de Flora- en Faunawet is niet aan de orde.
- Zoogdieren:
Het plangebied is geschikt leefgebied voor enkele algemeen voorkomende soorten zoogdieren zoals soorten muizen, Egel en Mol. Voor deze algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.
Op basis van het veldbezoek kan worden uitgesloten dat vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied. Het plangebied maakt zeer waarschijnlijk wel deel uit van het foerageergebied van vleermuizen. Door de gedeeltelijke herbouw van het pand treedt geen verslechtering op van foeragemogelijkheden van in de omgeving voorkomende vleermuizen. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.
- Overige:
Voor andere diergroepen (beschermde soorten amfibieën, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied ongeschikt als leefgebied.

Er is vanuit het soortbeschermingskader geen belemmering om over te gaan tot een uitvoeren van de bestemmingsplanwijziging. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig. Wel blijft de zorgplicht¹ van kracht.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking flora en faunawet.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, B. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.limburg.nl

www.lnv.nl

www.waarneming.nl